

GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
ZİHİNSEL ENGELLİLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Zihin Yetersizliği ve Otizm Spektrum Bozukluğu			
Dersin Kodu	OZEĞT-109			
Ders Kredi Bilgileri	Teori	Uygulama	Kredi	AKTS
	2	0	2	4
Dersin Türü	Zorunlu			
Dersin Seviyesi	Lisans			
Dersin Eğitim Yılı ve Dönemi	2022-2023 / Güz Dönemi			
Dersin Günü ve Saati				
Derslik Bilgisi				
Dersin Öğretim Üyesi	Dr. Öğr. Üyesi Yasemin ERTUĞRUL			
İletişim Bilgileri,	04543101200-12 79 yasemin.dogan@giresun.edu.tr			
Ofis Bilgileri ve Ofis Saati				
Öğretim Sistemi	Örgün			
Eğitim Dili	Türkçe			
Dersin Ön Koşulu Olan Ders	Yok			
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar	Yok			
Staj Durumu	Yok			
Dersin Amacı	Bu derste, öğretmen adaylarının zihin yetersizliği ve otizm spektrum bozukluğu olan bireylerin eğitiminin tarihsel sürecini, zihin yetersizliği ve otizm spektrum bozukluklarının doğum öncesi, doğum anı ve doğum sonrası nedenlerini, tanılama ölçütlerini ve değerlendirme süreçlerini, özelliklerini ve eğitimlerinin genel ilkelerini, kanıt temelli uygulamaları ve öğretmenlere önerileri tanımlayabilmeleri amaçlanmaktadır.			
Dersin İçeriği	Bu ders kapsamında öğretmen adaylarına, temel kavramlar; zihin yetersizliği olan bireyler; otizm spektrum bozukluğu (OSB) olan bireyler; sınıflandırma; eğitsel, psikolojik, tıbbi; yaygınlık ve görülme sıklığı; nedenler: doğum öncesi, doğum anı, doğum sonrası; tarama/ tanılama: tıbbi, gelişimsel ve eğitsel tarama/ tanılama; akademik ve akademik olmayan özellikler; ekip ve işbirliği; eğitim-öğretim ortamları; kanıt temelli uygulamalar; ailelerin özellikleri; zihin yetersizliği olan bireye, OSB olan bireye ve ailelerine yönelik tutumlar; aileye sunulan hizmetler, destekler ve yasal hakların sunulması planlanmıştır.			
Dersin Öğrenme Çıktıları	Bu ders kapsamında öğretmen adaylarının aşağıdaki çıktılara ulaşması hedeflenmektedir: 1. Zihin yetersizliğini sınıflar, yaygınlık, nedenlerini ve özelliklerini açıklar. 2. Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB)'nin tarihsel gelişimi; OSB'nin tanımı, belirtileri ve özelliklerini açıklar.			

Not: Ders izlenceleri öğretim yılı başında ders öğretim elemanı tarafından revize edilerek ilk derste öğrencilerle paylaşılır.

3. Zihin yetersizliği ve OSB olan bireylerin tanılma ve değerlendirme s¼reçlerini açıklar.
4. Zihin yetersizliği ve OSB'ye yönelik aile desteğini açıklar.
5. Zihin yetersizliği ve OSB olan bireylerin eğitimlerini tanımlar.

DERSİN İLKELERİ

Ders Süresi ve Derse Giriş/Çıkış-

Bu ders her hafta yüz yüze yapılacaktır. Dersin süresi “**50 dakika ders+10 dakika ara +50 dakika ders**” olarak tanımlanmıştır. Dersin uzaktan öğretim yoluyla yürüt¼lmesi durumundan **60 dakikadan** az olmamak koşuluyla eş zamanlı olarak yapılacaktır. Geriye kalan zaman diliminde ise öğrencinin eşzamanlı öğretim uygulamalarına daha hazırlıklı gelmesi ve aktif katılım düzeyini artırmaya yönelik olarak eş zamansız uygulamalar (ödev, etkinlik, çalışma yaprağı, çalışma soruları, proje ve makale inceleme, konuya ilişkin kitap okuma, video ya da film izleme ve özetleme vb.) şeklinde yapılacaktır. *Ayrıca sanal sınıfta derse katılan her bir öğretmen adayının koşulsuz uyması gereken kurallar aşıağıda yer almaktadır.*

- *Derste zorunlu mazeret (hastalık, internet bağlantı sorunu, uygunsuz koşullar vb,) durumları dışında kamera açık bir şekilde ders takip edilecektir.*
- *İzinsiz link paylaşımı yapmak,*
- *İzinsiz kayıt alma ve paylaşımı yapmak,*
- *Ekran fotoğrafı alma ve paylaşımı yapmak,*
- *Dersin işlenişini olumsuz etkileyecek davranış (mikrofonu açık bırakma, izinsizi konuşma vb) ve müdahalelerde bulunmak,*
- *Sınıf arkadaşını rahatsız etmek,*
- *Dersin içeriği ve mahrem olan sınıf ortamını teşhir etmeye yönelik davranışlarda bulunmak,*
- *Dersin sorumlu öğretim elemanının izni ve onayı olmadan derse kayıtlı öğrencilerin dışında birinin katılımını sağlama davranışlarında bulunmak kesinlikle yasaktır. Belirlenen bu kurallara aykırı davranışlar sergilenmesi durumunda öğrenci disiplin yönetmeliği kapsamında yasal işlem yapılacaktır.*

-Devam-

Öğretmen adayları, hastalık ya da kişisel nedenlerden dolayı 4 hafta ders devamsızlığı yapabilirler. Devamsızlık yapılmasını gerekli kılan durumlarda sorumlu öğretim elemanına mutlaka **e-posta aracılığıyla bilgi vermelidir.** İlk haftadan itibaren yoklama alınacaktır. Vize haftası bu 4 haftaya dâhil değildir. Dersi daha önce almış ve devamsızlıktan dolayı dersten geçememiş öğretmen adaylarının **derse devam zorunluluğu bulunmaktadır.**

-Hastalık ya da Acil Durum Bildirimi-

Öğretmen adayları hastalık ya da acil durumunu açıklamak için sorumlu öğretim elemanını ofis numarasından arayarak, mesaj bırakarak ya da e-posta göndererek bilgi vermelidir.

-Geciken Görevler-

Ders programında öğretmen adaylarına verilen tarihlerde ilgili konular işlenecektir. İlgili konulara zamanında çalışmak ve gerekli hazırlıkları yapmak öğretmen adaylarının sorumluluğundadır.

-Özel Gereksinimli Öğretmen Adayları-

Fak¼ltemizin “**[Birim Temsilcisi](#)**” aracılığıyla “**[Engelsiz Üniversite Birimi](#)**” ile iletişime geçmeniz halinde ders için ihtiyaç duyduğunuz uyarlamalar, Üniversitemizin/Fak¼ltemizin imkânları dâhilinde gerçekleştirilecektir. Fak¼ltemiz Birim Temsilcisinin iletişim bilgilerine Engelsiz Üniversite Birim sayfasından erişebilirsiniz.

-Öğrenci Ders Temsilcileri-

Gönüllü bir öğretmen adayı dönem boyunca ders temsilcisi olarak görev yapacaktır. Ders temsilcisi, dersin ilk haftası görevlendirecek; öğretim üyesi, dersle ilgili materyalleri ders temsilcisine yönlendirecek; ders temsilcisi de sınıfın geri kalanına iletmekten sorumlu olacaktır.

-Ders Materyalleri-

Her öğrencinin önerilen akademik kaynaklar ya da ulaşılabildikleri kaynakları ders materyali olarak kullanması gerekmektedir. Ders, ders programınızda ilan edilen ilgili derslikte yapılacak olup dersle ilgili materyaller, araç ve gereçler fakültenin imkânları doğrultusunda sınıf ortamından sağlanacaktır. İlave öğretim materyaline/araç gerece ihtiyaç duyulması halinde, öğretim elamanının görüş ve önerisi de dikkate alınarak, bu materyal ve araç gereçler öğrenci/öğrenciler tarafından temin edilecektir.

-Katılım-

Ders içerisindeki aktif katılımınız önemlidir. Bu nedenle, derste sorular sormanız, başkalarının düşüncelerini dinlemeniz ve kendi fikrinizi ifade etmeniz derse katılım göstermeniz anlamına gelmektedir. Aşağıda derse nasıl katılım gösterebileceğinize ilişkin öneriler yer almaktadır:

- Haftalık ders akışındaki soruları cevaplayarak ön hazırlıklarınızı yapın.
- Sınıf tartışmalarına düşündürücü sorular getirin ve arkadaşlarınıza sorun.
- Sınıf tartışmalarıyla ilgili önemli notları mutlaka defterlerinize yazın.
- Ders kitabında okuduğunuz bölümleri tartışın.

-Akademik Dürüstlük Politikası-

Akademik dürüstlük ile ilgili iş ve işlemler; “[Giresun Üniversitesi Önlisans Ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#)” ve “[Giresun Üniversitesi Etik Kurulu Yönergesi](#)” maddeleri gereğince tesis edilecektir.

Öğrenme-Öğretme Süreci

Dersin ilk haftası ders öğretim elemanı tarafından dersin ve ders izlencesinin tanıtımı yapılacak ve öğretim süreci hakkında ayrıntılı bilgi verilecektir. Her hafta öğrencilerin dersle ilgili akademik kaynaklardan faydalanarak derse hazırlıklı olarak gelmeleri beklenmektedir. Her derste öğretim elemanı tarafından akademik bilgiler paylaşılacak, öğrencilerin akademik kaynaklardan ulaştıkları bilgilerle tartışmaları sağlanacak, öğretim sürecinde anlatım, soru-cevap, rol oynama, video gösterimi gibi yöntemler kullanılacak, grup içi tartışmalara yer verilecektir. Derste olmayan öğrenciler o hafta verilen görevleri ve sorumlulukları takip etmek ve yerine getirmekle sorumludur.

HAFTALIK AYRINTILI DERS PROGRAMI AKIŞI*

Hafta	KONULAR	ÖĞRENCİ GÖREVLERİ
1	Dersin ve Ders izlencesinin tanıtımı, Zihin Yetersizliği: Tanım, Sınıflama, Yaygınlık Ve Nedenler	Derse hazırlık, ders beklentilerini paylaşma
2	Zihin yetersizliğini sınıflama, yaygınlık ve nedenleri	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb)
3	Zihin Yetersizliği: Tarama, Tanılama Ve Değerlendirme	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb)
4	Zihin Yetersizliği: Eğitim Ve Öğretim Süreci	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb)
5	Zihin Yetersizliği: İyi Uygulamalar	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb)
6	Zihin Yetersizliği: İyi Uygulamalar	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
7	Otizm Spektrum Bozukluğu (Os): Tanım, Sınıflama, Yaygınlık Ve Nedenler	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
8	Ara sınav Haftası	Sınava hazırlık
9	Otizm Spektrum Bozukluğu (Os): Özellikler	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
10	Otizm Spektrum Bozukluğu (Os): Tarama,	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).

Not: Ders izlenceleri öğretim yılı başında ders öğretim elemanı tarafından revize edilerek ilk derste öğrencilerle paylaşılır.

	Tanımlama Ve Değerlendirme	
11	Otizm Spektrum Bozukluğu (Os): Eğitim Ve Öğretim Süreci	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
12	Otizm Spektrum Bozukluğu (Os): İyi Uygulamalar	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
13	Zihinsel Yetersizlik Ve Otizm Spektrum Bozukluğunda (Os) Aileler Ve Tutumlar	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
14	Zihin Yetersizliği Ve Otizm Spektrum Bozukluğu (Os): Ülkemizde Yasal Düzenlemeler Ve Haklar	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
15	Genel değerlendirme	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
16	Yarıyıl sonu sınavı	
*Ders izlencesinde gerekli görüldüğünde değişiklikler yapılabilir.		
Ders Kitabı/ Malzemesi/ Önerilen Kaynaklar (Ders kitabı, yardımcı kaynak, makale, tez, ders sunumları vb.)		
<ul style="list-style-type: none"> Diken, İ. H., & Bakkaloğlu, H. (2017). Zihin yetersizliği ve otizm spektrum bozukluğu. <i>Pegem</i> Ataman, A. (2011). <i>Özel gereksinimli çocuklar ve özel eğitime giriş</i>. Gündüz Eğitim ve Yayıncılık. DERS NOTLARI/MAKALELER 		
Ders Değerlendirme ve Geçme Prosedürü		
Bu derste ara sınav (vize) ve yarıyıl sonu sınavı (final) sınavlarıyla değerlendirme yapılacaktır. Aşağıda tüm değerlendirme araçlarına ilişkin yüzdelik oranlar verilmiştir.		
DEĞERLENDİRME		
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri	Sayısı	Yarıyıl (Yıl) Sonu Notuna Katkısı (%)
<i>Ara sınav (Vize)</i>	1	40
<i>Yarıyıl sonu Sınavı (Final)</i>	1	60
TOPLAM	2	100
NOT ARALIKLARI		
AA 90 - 100		DC 50-59
BA 85 - 89		DD 40-49
BB 80 - 84		FD 30-39
CB 70 - 79		FF 0-29
CC 60 - 69		
Değerlendirme Yollarının Tanımlanması		

EKLER LİSTESİ

EK 1. Program ve Ders Çıktıları İlişkisi Tablosu

EK 2. Ders Değerlendirme Formu

EK 3. İş Yüğü Tablosu

EK 1

Program ve Ders Çıktıları İlişkisi Tablosu															
DÇ/PÇ	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10	PÇ11	PÇ12	PÇ13	PÇ14	PÇ15
DÇ1	3	1	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0	0
DÇ2	3	1	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0	0
DÇ3	1	3	2	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0
DÇ4	1	1	1	2	2	0	0	0	1	0	0	0	3	1	0
DÇ5	1	1	3	3	3	1	1	0	0	1	1	0	2	0	0
PÇ: Program Çıktısı DÇ: Ders Çıktısı Değer: 0: Yok 1: Düşük 2: Orta 3: Yüksek															

Program Çıktıları
<ol style="list-style-type: none">Özel eğitim alanına ilişkin kavramları ve bu kavramlar arasındaki ilişkileri açıklar.Özel gereksinimli öğrencilerin ve normal gelişim gösteren bireylerin gelişim ve öğrenme özelliklerini bilir.Özel eğitim alanı ile ilgili öğretim programları, öğretim stratejileri, yöntem ve teknikleri ile ölçme değerlendirme bilgisine sahiptir.Özel eğitim alanında kullanılan bilimsel yöntem ve teknikleri tanımlar.Özel eğitim alanıyla ilgili kaynak taraması yaparak ulaştığı güncel bilgileri alan uygulamalarına yansıtır.Özel gereksinimli bireylerin gereksinimlerine ve özelliklerine göre öğretimin etkililiğini artıracak uygun öğretim materyalleri geliştirir.Öğrenme öğretme sürecini, özel gereksinimli öğrencilerin gelişim özelliklerini, bireysel farklılıklarını ve konu alanının özelliklerini dikkate alarak bireysel öğretimi planlar ve etkili öğretim yöntem ve tekniklerini uygular.Özel gereksinimli öğrencilerin gelişimini farklı ölçme değerlendirme yöntem ve tekniklerini kullanarak izler, çok yönlü değerlendirir.Özel eğitimle ilgili birey, aile ya da toplum odaklı çalışmalarda bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk alır ve görevlerini yerine getirir.Yaşam boyu öğrenmeye karşı olumlu tutum ve davranışlar sergileyerek alanıyla ilgili seminer, konferans, çalıştay gibi çalışmalara katılır.Özel eğitim ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili bilgileri yeni gelişmeleri takip edip, meslektaşlarıyla ortak çalışabilir.Özel eğitim çalışmalarında öğrencilerin yaşadığı çevrenin sosyo-kültürel ve ekonomik özelliklerine göre plan ve projeler hazırlayıp, uygular ve yönetir. Sonuçları ilgili kişi ve kurumlarla paylaşır.Özel gereksinimli bireyler, aileleri ve diğer uzmanlar ile çalışma konusunda etkili iletişim becerilerini kullanır.Özel eğitim ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili görev, hak ve sorumluluklarını düzenleyen mevzuatı bilir, gelişmeleri takip eder ve uygular.Sosyal hakların evrenselliği, insan hakları/çocuk hakları, bilimsel, kültürel değerler ve meslek etiği konularında yeterli bilince sahip olup bu değerleri mesleğinde ve günlük yaşantısında uygular.

Ek 2**Ders Değerlendirme Formu**

Sevgili öğrenciler,

Zihin Yetersizliği ve Otizm Spektrum Bozukluğu dersinde aşağıdaki sorulara cevap vermeniz istenmektedir. Vermiş olduğunuz cevaplar, bilimsel araştırmalar dâhil hiçbir yerde kullanılmayacaktır. Kolay gelsin.

Not: Ders izlenceleri öğretim yılı başında ders öğretim elemanı tarafından revize edilerek ilk derste öğrencilerle paylaşılır.

- ❖ Bu dersten beklentileriniz nelerdir?
- ❖ Bu dersin içeriği derse ilişkin beklentilerinizi ne derecede/nasıl karşıladı?
- ❖ Bu ders ile ilgili sevdiğin ve sevmediğin 3 şeyi açıkla mısın?
- ❖ Bu dersin daha etkili bir şekilde yürütülmesi için önerilerin nelerdir?
- ❖ Dersin öğretim elemanı ile paylaşmak istediğin başka bir konu var mı? Varsa açıkla mısın?

EK 3. İş Yüğü Tablosu

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü (saat)
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Derse Katılım	14	2	28
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	7	6	42
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	7	7	49
TOPLAM İŞ YÜKÜ (saat)			121

Dersin AKTS Kredisi = Toplam İş Yüğü (Saat) / 30,00 (Saat/AKTS) = 121,00/30,00 = 4,03 ~ 4.00